

LOKAAL NETWERK HELPT ILLEGALE AMERIKAANSE

Wat te doen met die illegale, Amerikaanse vrouw, die de politie aan de deur kreeg na problemen met de bureaus? Ze is al ouder, woont al meer dan tien jaar in Nederland en heeft inmiddels een aantal ouderdomskwalen. Natuurlijk kunnen die in Amerika behandeld worden, maar ze heeft daar geen verzekering en geen netwerk meer dat haar in haar dagelijks leven kan ondersteunen. Gelukkig helpt een lokaal netwerk haar inmiddels met het zoeken naar een goede oplossing.

VOORTDURENDE PIJNEN DOOR MET BAJONET BEWERKT HOOFD

Bij het Meldpunt Vreemdelingendetentie kregen we te maken met Faya James. Zijn hoofd is tijdens de burgeroorlog in Sierra Leone door de rebellen bewerkt met een bajonet. Sindsdien lijdt hij voortdurend aan pijnen. In een Zembla-uitzending van januari werd besproken dat hem een operatie werd geweigerd. Inmiddels is hij vrijgelaten en heeft hij gelukkig opvang gekregen bij een noodopvangorganisatie.

Belastingdienst zet toeslagen stop in geval van medebewoner zonder papieren

Door bureaucratie de huur niet kunnen betalen

“Dit slaat echt nergens op”, zegt Linda, moeder van een pasgeboren baby. De belastingdienst zette haar huurtoeslag stop, omdat haar kind geen verblijfsvergunning heeft. Ze zit daardoor in grote financiële problemen en kan de vaste lasten niet betalen. Zij is niet de enige. Bij stichting LOS, andere organisaties en bij advocaten zijn een tiental gevallen bekend.

Door Margreet Jenezon

Linda kreeg ‘de kleine’ in februari. Twee maanden later kreeg ze een brief van de belastingdienst dat de huurtoeslag werd stopgezet. “Ik moest ook de toeslagen van de twee maanden ervoor terugbetalen, want mijn kind zou illegaal zijn. Dat is niet zo, maar ik wacht op mijn paspoort om het officieel te regelen. Dat kan wel zeven maanden duren.”

In die tijd wordt haar kind als ‘illegaal’ behandeld. Ze krijgt geen aanvullende uitkering (voor ouders), omdat haar kind als ‘illegaal’ officieel niet bestaat. Linda: “Daardoor heb ik straks 900 euro vaste lasten en een inkomen van 820 euro. Belachelijk. Dat kind kan er toch niets aan doen! Het is alleen bureaucratie.”

In het hele land zijn er zo meerdere mensen bekend die in grote problemen zitten. Het gaat om gezinnen waarvan een van de leden geen verblijfsvergunning heeft.

Zoals Mohamed. Hij kreeg in februari een baby en heeft een dochter van drie jaar. Net als

zijn vrouw hebben de kinderen de Nederlandse nationaliteit. In maart dit jaar kregen ze te horen dat de huurtoeslag, zorgtoeslag en kindertoeslag waren stopgezet. Ze kwamen in grote financiële problemen, waren bang op straat gezet te worden en konden niet eens luiers of eten betalen. Ze stapten naar de belastingdienst. Mohamed: “De ambtenaar luisterde niet. Ze zei alleen: ‘Zo zijn de regels’.”

Dus zat er niets anders op dan zich dan maar uit te laten schrijven bij de gemeente. Dat kon, zei de ambtenaar. Maar dan moest hij wel een nieuw adres opgeven. Helaas kan hij dat niet want hij mag officieel wegens zijn status nergens legaal wonen. Hij probeert zich nu al wekenlang tevergeefs uit te schrijven.

Bizarre situatie

Judith Rümke van advocatenkantoor Fischer uit Haarlem, die voor een aantal zaken procedeert, zegt ook dat de enige oplossing is tegen papa of tegen de baby zeggen dat die ‘het huis uit moet’. “Dat is een bizarre situatie”, geeft

‘DE ENIGE OPLOSSING IS DE BABY HET HUIS UIT.’

ook Rümke toe. “De baby kan niet voor zichzelf zorgen. Dat kan alleen in stripverhalen.” “Het idee is dat illegalen niet mogen profiteren van voorzieningen, want dat stimuleert

hen niet te vertrekken”, legt Rümke uit. “Wettelijk gezien mag de belastingdienst dit doen”, bevestigt Rian Ederveen van LOS, van huis uit jurist, “om de schijn van legaliteit tegen te gaan. Dat die persoon geen inkomen heeft staat er volledig los van.” Ederveen en Rümke vinden beiden dat met terugwerkende kracht stopzetten van toeslagen, niet kan. Hoewel dit juridisch nog uitgeprocedeerd moet worden is Rümke positief over de uitkomst: “Het is onlogisch dus dat gaan we winnen. Volgens het Koppelingsbeginsel kun je mensen hun hap brood afpakken maar brood van gisteren kan je niet afpakken, want dat is al op.” Volgens de Koppelingswet die in ‘98 werd ingevoerd, heeft iemand zonder verblijfsvergunning geen recht op (de meeste) overheidsvoorzieningen. Rümke ziet ook kansen op Europees niveau. “Positief is dat het nu niet meer alleen als gewone belastingzaak gezien wordt, maar dat het moet worden getoetst aan het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (art 8 en 14).” Hoe dat afloopt is onbekend.

Linda moet intussen het komende halfjaar zien door te komen. Ze kreeg kleertjes van de kerk en krijgt wekelijks een voedselpakket: “Ik heb het geluk dat ik een hele goeie vriendenkring heb die mij bijstaat. Ik weet niet of dat na zes maanden nog steeds zo is.” ●

De namen van Linda en Mohamed zijn om privacyredenen gefingeerd. Hun echte namen zijn bij de redactie bekend.

LOS kort

Stichting LOS vernieuwt!

In de zomerperiode zal Stichting LOS haar nieuwe website lanceren: www.stichtinglos.nl. De nieuwe website biedt meer informatie over onder andere basisrechten, legalisering, controle en detentie. Nieuws en agenda blijven een vast onderdeel van de site. Daarnaast krijgen leden toegang tot een afgeschermd deel. De website vormt een onderdeel van het digitale loket. Dit loket is een nieuwe vorm voor het bestaande werk van de stichting.

Sinds april zijn een directeur en een nieuwe medewerker aangeesteld. De directeur is verantwoordelijk voor de continuïteit van de stichting en de nieuwe medewerker verzorgt de front office van het digitale loket. De front office bestaat onder andere uit het beantwoorden van vragen vanuit het veld en het verspreiden van actualiteit via sociale media. Met deze vernieuwingen zal Stichting LOS beter in staat zijn om haar kerntaken te vervullen; het informeren van hulpverleners en het beïnvloeden van het vreemdelingenbeleid.

Deze vernieuwingen betekenen meer zichtbaarheid van Stichting LOS en gelukkig kan Buiten de Boot na een jaar ook weer verschij-

nen. In 2011 heeft Stichting LOS twee projecten succesvol afgerond. Het project ‘hulpverlening aan vrouwen zonder verblijfsvergunning’ en het project ‘netwerk van migrantenorganisaties’. De beide projecten hebben geleid tot betere netwerkcontacten en meer hulpvragen vanuit beide doelgroepen. Bovendien is de website www.iLegalevrouw.nl online. Daarnaast wordt er elke twee weken een tweetalige nieuwsbrief verzorgd, speciaal gericht op vrouwen- en migrantenorganisaties.

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie wordt gecontinueerd in 2012. Ariette Reijersen van Buuren is projectleider vanuit Stichting LOS voor het meldpunt, zij wordt daarbij ondersteund door twee stagiaires. Onder hun verantwoordelijkheden vallen het registreren en onderzoeken van meldingen over klachten over de behandeling in vreemdelingendetentie.

Door de val van het kabinet zal Stichting LOS de komende tijd meer gericht zijn op politieke (lobby)activiteiten. ●

Van Burundees vluchteling tot Burundese zelforganisatie

In gesprek met Hussein Bandyambona, hij woont en werkt in Rotterdam. In 1995 kwam hij vanuit Burundi naar Nederland. Als vluchteling.

Door Marian Schouten

“In die tijd vond de overheid het nog wel begrijpelijk dat we kwamen. Een paar jaar later veranderde dat. Nu heeft men de opvatting dat Burundi veilig is. Dat is niet waar. Alleen al het feit dat je gevlucht bent, maakt je verdacht en kwetsbaar. Elke dag verdwijnen er mensen. Het is een stille oorlog tegen de oppositie. Iemand verdwijnt en wordt dan een week later, ver van huis, vermoord teruggevonden.

Veel vluchtelingen uit Burundi hebben destijds een voorlopige verblijfsvergunning gekregen. Bij veel van hen is dat toen niet goed doorgedrongen en het is hun vaak ook niet duidelijk verteld. ‘Je mag blijven, zet hier maar je handtekening’, dat was de boodschap. Die mensen hadden zoveel problemen achter de rug en waren zo blij dat ze mochten blijven, die hebben vaak niet doorgevraagd hoe het precies zat. Ze konden een huis krijgen, de kinderen konden naar school, ze konden werk zoeken. En nu krijgen ze opeens te horen dat alles ze weer wordt afgepakt en dat ze terug moeten naar Burundi. Dat overvalt ze.

Dan krijg ik een telefoontje van een gezin dat weg moet. Van iemand die geen geld heeft om eten te kopen. Over een bekende die is opgepakt. Mensen zijn wanhopig, ze we-

ten niet meer wat ze moeten doen, duiken onder. Wij proberen mensen te helpen, de weg te wijzen. Ntundenganye heet onze vereniging, ‘Geef mij mijn rechten terug’. We hebben contact met een juridisch adviseur, die vragen we eerst om advies. Dan bel ik LOS en een vereniging in Leiden, leg de situatie voor. Zo krijgen we een beeld of er een kans is of niet.

Ik vind het moeilijk om mensen te moeten vertellen dat ze geen kans hebben. Want ik vind zelf dat het niet veilig is om naar Burundi terug te gaan. Als mensen wel een kans hebben, beginnen ze een nieuwe procedure. Wij proberen dan onderdak te regelen en voedsel. Maar onze vereniging heeft niet veel middelen. Als we een concrete vraag hebben voor hulp, dan vragen we op een vergadering of iedereen wat wil geven. Er is nu een gezin in Zuid-Holland dat weg moet. De kinderen zijn zeven en negen jaar. Ze mogen voorlopig nog wel in hun huis blijven van de IND, maar hun uitkering is stopgezet. Ik krijg er slapeloze nachten van. Hebben de kinderen wel gegeten vandaag? En er zijn nog veel meer gezinnen die met dezelfde problemen kampen. Ik kan er niet voor weglopen, ik zit er middenin. Een deel van de mensen zwerft gewoon. Ik kom ze wel eens tegen op een bijeenkomst. Dan vraag ik: ‘Hoe gaat het?’ en dan krijg

In de rubriek ‘De buurvrouw’ portretteert Buiten de Boot iedere keer een gewone burger die zich belangeloos inzet voor mensen zonder papieren.

ik een vaag antwoord. Zolang ik niets kan bieden, vraag ik niet door. Ze kunnen me altijd bellen, dat weten ze.

De vergaderingen van de vereniging zijn ook therapie. We hebben altijd wel een formeel programma, maar dat maken we niet te lang. Daarna praten de mensen met elkaar, urenlang. Iedereen heeft wel een maatje dat hij helemaal vertrouwt. Via via hoor ik dan soms hoe erg mensen in de problemen zitten, ze vertellen dat niet rechtstreeks aan mij. Ze schamen zich. Daardoor kloppen veel mensen pas aan als de problemen hen helemaal boven het hoofd zijn gegroeid. Als hun beroep door de Hoge Raad is afgewezen. Het zou beter zijn als ze eerder naar ons toe komen. Ik dring er altijd op aan dat ze eerder komen, zodat we onze advocaat kunnen inschakelen.

Ik kan niet afzijdig blijven, ik kan mensen uit Burundi niet weigeren. Ik kan geen nee zeggen tegen mensen uit mijn eigen land. Ik kan het niet van me afzetten. Ik loop met ze mee tot het einde.”

Later mailt Bandyambona: “Als er iemand is die één van onze gezinnen wil helpen, dan kunnen we een afspraak maken en er samen heen gaan.” ●

‘IK KAN GEEN NEE ZEGGEN TEGEN MENSEN UIT MIJN EIGEN LAND.’ - FOTO © MARIAN SCHOUTEN

Commentaar en landelijk nieuws

De verkiezingen komen eraan. Het is een opluchting dat een deel van de wetsvoorstellen controversieel verklaard is. Maar dat geldt niet voor alle wetten. De wet: Eens Illegaal, Altijd Illegaal, die nog stamt uit het kabinet Balkenende, is helaas door de Eerste Kamer goedgekeurd. Daarmee wordt legalisering na eerder illegaal verblijf onmogelijk. Stichting LOS heeft zich met meerdere organisaties sterk gemaakt tegen deze wet, vanwege de algemene negatieve effecten ervan. Helaas heeft dat niet geholpen. Gelukkig zal de strafbaarstelling van illegaal verblijf niet meer ingevoerd worden. Maar al eerder, in december, stemde de Eerste Kamer in met de wet die verblijf met een inreisverbod strafbaar maakt. Een inreisverbod krijg je als je niet bent vertrokken na bijvoorbeeld een afgewezen asiolverzoek. De eerste straffen voor mensen met inreisverboden zijn al opgelegd: twee maanden vervangende hechtenis.

Intussen zien we dat Europa steeds vaker de Nederlandse vreemdelingenwetgeving bekritiseert. Zowel het Europees Hof van Justitie als het Europees Hof voor de Rechten van de Mens veroordeelden de hoge Nederlandse legeskosten. En de Nederlandse poging om de Gezinsverenigingsrichtlijn (de Europese minimumnormen voor een vergunning als gezinslid) te wijzigen, liepen spaak. Helaas heeft minister Leers wel de toelatingscriteria voor verblijf als gezinslid aangescherpt: geen verblijf voor samenwoning meer, en vijf jaar afhankelijk verblijfsrecht. De ingangsdatum is nog onbekend.

Op het moment van dit schrijven is in Ter Apel een tentenkamp gestart met opstraatgezette Irakezen en Somaliërs. Stichting LOS juicht het toe dat uitgeprocedeerde asiellozers zelf actief zijn geworden en het heft in eigen handen nemen. Zij zijn als geen ander in staat om te laten zien waar het beleid toe leidt. Het is fantastisch dat zij de moed hebben gehad om hun angst te overwinnen om opgepakt en uitgezet te worden. Het is te hopen dat dit signaal kan leiden tot een beter vreemdelingenbeleid, waarbij uitgegaan wordt van de realiteit van migratie in een globale wereldeconomie. Het wordt de uitdaging voor de komende jaren om als samenleving een nieuwe visie op migratieprocessen te ontwikkelen.

Trossen LOS!

Lachen is dodelijk

“Tsars, kings, emperors/rulers of all the world/have commanded parades/but couldn’t command humour.” De metafoor van de nar die de draak steekt met opgeblazen despoten moet een lichtpunt zijn geweest in de sombere en bange Sovjetjaren, waarin de dichter hem neerschreef. Maar toch.

Clüent had niet veel van een joker. Hij was kort daarvoor zijn land ontvlucht, zag grauw van de narigheid en zijn tekst bestond uit oeverloos gebrabbel. Vele uren gingen gemoeid met pogingen hem te kalmeren en een enigszins coherent verhaal uit hem te krijgen – ook voor zijn tolk geen geringe opgave. Na drie zeer uitgebreide sessies had hij zichzelf enigszins onder controle, en liet ik hem asiel aanvragen. Ik beloofde mee te gaan naar zijn interview met de IND.

Het gehoor nam twee volle dagen in beslag. Clüent praatte veel, met name over de steeds krachtiger wordende wurggreep, die de autoriteiten en hun handlangers op hem hadden uitgeoefend, en zweette overvloedig. Op het eind van de eerste dag vroeg de hoorambtenaar of de knokploeg die clüent zijn laatste waarschuwing had gegeven nog handtastelijk was geworden. Clüent antwoordde, nog altijd bloednerveus, dat hij nog net niet was afgetuigd, omdat het een beleefde knokploeg was. Een zouteloos grapje, niet eens geschikt om de spanning te breken. Het werd keurig genotuleerd.

Maanden later nam de IND een besluit op de aanvraag. De volgende passage is letterlijk uit de beschikking overgenomen: “Van een persoon die dergelijke dreigementen heeft ontvangen mag worden verwacht dat hij serieus verklaart tijdens een gehoor en geen grappige opmerkingen probeert te maken. Niet aannemelijk is derhalve dat betrokkene daadwerkelijk is bedreigd.” Het asiolverzoek werd afgewezen. Dat humor je in sommige landen de kop kan kosten, was al bekend. Blijkbaar is dat in andere landen ook zo. ●

Mr. Willem Boelens werkt als advocaat bij Schoolplein advocaten en is gespecialiseerd in asiel- en vreemdelingenrecht.

Actiekamp Ter Apel maakt probleem 'Vluchtelingen op straat' duidelijk

Geen asiel en niet uitzetbaar: onoplosbaar probleem of kans op oplossing?

“De vluchtelingen vragen met hun tentenkamp aandacht voor een onoplosbaar probleem van Nederland en Europa”, zei emeritus hoogleraar straf- en vreemdelingenrecht Anton van Kalmthout vorige maand in Eén Vandaag. Hij doelt op de groeiende groep vluchtelingen die geen asiel krijgt en ook niet uitzetbaar is. Het beleid is ‘niet sluitend’, daar is iedereen het over eens. Maar wat nu?

Door Margreet Jenezon

Sinds de zomer organiseren uitgeprocedeerde asielzoekers zich onder de naam ‘Vluchtelingen op Straat’. Ze komen op voor hun mensenrechten en protesteren tegen een gedwongen leven op straat. Ze zijn op straat gezet, kunnen vaak niet (gedwongen) het land uitgezet worden - Iraniërs, Irakezen en Somaliërs in ieder geval niet - en zitten klem: Niet mogen blijven, niet weg kunnen. Niet mogen werken, geen toegang tot bijstand en opvang. Sinds kort ook niet meer tot nachtopvang voor daklozen, hun laatste redmiddel.

Ze organiseerden verschillende acties en intussen groeide de groep vluchtelingen en sympathisanten. In de afgelopen maanden kregen ze 2500 facebook-contacten. Deze ‘warming up’ is een belangrijke oorzaak voor het succes van de actie in Ter Apel. Die begon 8 mei met een groep van 65 Irakezen, en groeide in twee weken uit tot een tentenkamp van rond de 400 mensen van allerlei nationaliteiten.

Dit kamp is het ‘levende bewijs’ dat dit beleid niet werkt, zeggen Kerk in Actie, onderdeel van de Raad van Kerken, en de vluchtelingenorganisatie INLIA in een brief aan de minister (16 mei). “Het over de heg kieperen van asielzoekers in de gemeenschap biedt geen enkele vorm van oplossing.” Hun brief was een reactie op het spoeddebat over het tentenkamp een dag daarvoor in de Tweede Kamer, waarvan ze de uitkomst ‘teleurstellend’ vonden.

Terugkeerbeleid failliet

In het debat kwamen Kamerleden van links tot rechts tot de conclusie dat dit beleid ‘niet sluitend’ is en voor de meesten ook ‘niet wenselijk’. Gerard Schouw van D66 noemt het een ‘lek systeem’. Leers zelf noemt ‘de terugkeer een van de zwakste punten van het asielbeleid’ en de onuitzetbaren ‘het failliet van het terugkeerbeleid’. Echter, hoe je daar dan vervolgens mee omgaat, daarover zijn de meningen verdeeld. De voormalige gedoogcoalitie, nog steeds een meerderheid in de Kamer, wil niet zwichten voor ‘chantage’ (PVV) of ‘pressie’ (VVD). Raymond Knops (CDA): “Als we ingaan op de eisen die nu worden gesteld, zullen we elke week een debat hebben over een tentenkamp.” Volgens Knops moeten we oppassen voor ‘rechtsongelijkheid’.

Toch vinden maatschappelijke organisaties, kerken en gemeenten dat er wel iets moet gebeuren. Victor Everhardt is wethouder Welzijn in Utrecht, een van de grote steden die dagelijks kampt met de gevolgen van het beleid. In september zei hij in dagblad Trouw: “Minister, los zelf het probleem op, in plaats van ons ermee op te zadelen.” Het ging over de groeiende groep ‘geklinderde’ vluchtelingen op straat. “Mensen de illegaliteit insturen is geen oplossing”, vindt hij.

Volgens Everhardt bestaat ‘de oplossing’ niet, maar is het ook geen onoplosbaar probleem, zoals Van Kalmthout beweert. “Je kan en moet het probleem wel kleiner proberen te maken.

HET KAMP IN TER APEL IS HET ‘LEVENDE BEWIJS’ DAT HET BELEID NIET WERKT.

Het gaat om mensen die klem zitten, als je die niet goed ondersteunt en niet de tijd neemt om ze te begeleiden, weet je zeker dat ze de illegaliteit in gaan en dat dat alleen maar meer problemen oplevert.”

Toevallig of niet, Everhardt noemt het beleid ook ‘failliet’. Volgens hem is al gebleken dat de zogenoemde ‘Utrechtse aanpak’, zoals de organisaties voor ex-AMA’s (alleenstaande minderjarige asielzoeker, tegenwoordig AMV’s genaamd) hanteren, waarbij mensen opvang, steun en begeleiding krijgen, veel ‘effectiever’ is dan het ‘oude beleid’ van Leers.

‘Falende strategie’

Ook Kerk in Actie en INLIA zeggen: “We weten uit ervaring dat terugkeer via de straat niet werkt.” Ze wijzen op internationale verdragen op grond waarvan gemeenten al enkele keren

gedwongen zijn opvang te bieden aan mensen die door het rijk ‘geklinderd’ waren. Zij zijn van mening dat het probleem van de onuitzetbaren, waarbij landen hun eigen onderdanen niet terugnemen, een ‘interstatelijke twist’ is die ‘niet moet worden afgewenteld op angstige vreemdelingen en deze maatschappelijke organisaties die na jaren grenzen bereiken’. Everhardt: “We zien dat het aantal dakloze vluchtelingen alleen maar groeit. We kunnen nu wel concluderen dat het beleid niet werkt. Het is tijd om de vraag te stellen: Waarom is het niet gekomen tot een sluitend systeem? Dat was toch het doel van de nieuwe vreemdelingenwet (2001) en de pardonregeling? Het wordt tijd dat eens tegen het licht te houden. Want het probleem is te groot om op stedelijk niveau op te lossen.” ●

Via informele weg blijft voor burgemeesters nog steeds veel mogelijk

Invoer Nationale Politie maakt verzet lastig

Als het kabinet de politie opdraagt om 4800 illegalen op te pakken, het zogenoemde illegalenquotum, dan zijn er onmiddellijk zo’n veertig burgemeesters van vooral grote steden die weigeren mee te werken. Steeds vaker zijn er berichten over burgemeesters die zich verzetten tegen de uitzetting van een in hun gemeente wonende uitgeprocedeerde asielzoeker. En burgemeesters negeren openlijk het verbod van de regering om jonge uitgeprocedeerde asielzoekers stage te laten lopen.

Door Gerard Luttenberg

Burgerlijke ongehoorzaamheid van onverwachte zijde. Kunnen de ongedocumenteerden hun heil verwachten van de burgemeesters? En blijft dat zo als straks de Nationale Politie een feit wordt?

Allereerst is het duidelijk dat een grote groep burgemeesters helemaal niets weigert. Al was het maar omdat ze in hun gemeente weinig of niets met ongedocumenteerden te maken hebben. Of omdat ze daar liever in stilte, informeel wat voor regelen. En sommigen zijn zeer gezagsgetrouw. Zoals burgemeester Schneiders van Haarlem, die desgevraagd over het illegalenquotum zei: “Ik vind het onbeschaafd en inconsequent, maar ik kan het niet tegenhouden, want daar ga ik niet over.”

In de poging een oplossing te vinden voor jonge asielzoekerskinderen ‘die in Nederland geworteld zijn’ wordt er in de Tweede Kamer onder andere gesproken over lokale adviescommissies waarin de burgemeester een belangrijke rol zou spelen. Tofik Dibi (GroenLinks) zei daarover: “Je moet er als vreemdeling toch niet aan denken dat straks een PVV-burgemeester over jouw lot beslist.” En PVV-Kamerlid Sietse Fritsma sprak over ‘burgemeesters met slappe knieën die minigeneraal pardonnetjes gaan uitdelen’.

Taakuitvoering politie

Burgemeesters hoeven niet persé in de bres te springen voor ongedocumenteerden, maar kunnen dat wel. De vraag is of dat zo blijft als de Nationale Politie een feit wordt, misschien

al per 1 juli 2012. Volgens het door de Tweede Kamer aangenomen wetsvoorstel krijgt de minister van Veiligheid en Justitie de bevoegdheid direct te sturen op het beheer en de taakuitvoering van de politie. Maar ook ‘blijft het lokale gezag van de politie ongewijzigd. De burgemeester blijft de politie aansturen bij het handhaven van de openbare orde en de hulpverlening in zijn gemeente’. De commentaren van ervaren burgemeesters en deskundigen spreken andere taal. “De basisteams van de politie komen te ver af te staan van de lokale gemeenschap”, zegt Cyrille Fijnaut, emeritus hoogleraar criminologie en politiedeskun-

dige. De Raad van State heeft precies hetzelfde commentaar. Burgemeester Gert de Kok spreekt over een ‘verzwakking van het lokale gezag over de openbare orde, terwijl de burgemeester wel de volledige verantwoordelijkheid blijft houden’.

Informele weg

Eigenlijk weet niemand precies hoe het in werkelijkheid zal gaan. Maar ook volgens de nieuwe wet wordt de burgemeester enkel afgerekend op realisering van het door de gemeenteraad vastgestelde veiligheidsplan met bijbehorende prioriteiten. Formeel is zijn positie ongewijzigd. En in zo’n plan staat niets over ‘ongedocumenteerden’. Wel kan de burgemeester via de informele weg - net zoals nu - heel wat doen voor zwakke groepen in de samenleving, dus ook voor ‘geklinderden’ en andere slachtoffers van het beleid van de centrale overheid.

Hoe dan ook: nergens in de wet staat dat burgemeesters hoeven in te gaan op ad-hocwensen van ministers, zeker niet als die vragen om onbeschaafde en inconsequente maatregelen. ●

Bondgenootschap Vluchtelingen Raad van Kerken 'Stem van de Kerken moet gehoord worden'

Ongeveer een maand geleden kreeg Jan Velterop een brief van de Raad van Kerken dat ze stoppen met de financiële administratie van het Bondgenootschap Vluchtelingen. Velterop, op dit moment nog de trekker van een club die bijna ter ziele is, vervolgt zijn verhaal: "En ook is er niemand meer vanuit de Raad beschikbaar als voorzitter."

VELTEROP VINDT DE KERKEN EEN BETROUWBAAR KANAAL VOOR FONDSEN
FOTO © GERARD LUTTENBERG

Door Gerard Luttenberg

Het Bondgenootschap heeft veel tot stand gebracht. Ze huisvestten een aantal vluchtelingen in een pand door een woningbouwcorporatie ter beschikking gesteld. Ze gaven juridisch advies, zorgden voor leefgeld. Samen met het Platform Vluchtelingen en Asielzoekers wisten ze de gemeente Enschede te bewegen tot een zeer actieve rol in de opvang van ex-ama's (alleenstaande minderjarige asielzoekers). En dat doet de gemeente nog steeds, ondanks het verbod vanuit Den Haag. Ze hebben het maatschappelijk werk ter plaatse betrokken bij de opvang, wat ook nog steeds door gaat. Afrikaanse jongeren met een Post Traumatische Stress Stoornis (PTSS) worden nu behandeld, mede dankzij inspanningen van het genoemd Platform en het Bondgenoot-

schap. En ze hebben natuurlijk het Generaal Pardon meegemaakt.

En nu bestaat het Bondgenootschap nog uit vijf mensen die zo af en toe wat doen. De gemeente heeft met het Project Perspectief veel zorg overgenomen. Het heeft nog één 'cliënt', een vrouw uit Syrië die in het AZC in Markelo zit. Het Bondgenootschap is eigenlijk aan het eigen succes ten onder gegaan.

Stem van de kerken

Aangezien er in Enschede ook nog het genoemd 'Platform Vluchtelingen en Asielzoekers Enschede' - waar Velterop uiteraard ook lid van is - actief is, is het een voor de hand liggende vraag of het Bondgenootschap nog reden van bestaan heeft.

"Ik vind dat de stem van de Kerken gehoord moet worden in de maatschappelijke discussie over de vluchtelingenproblematiek. En dat in de kerken zelf de boodschap van Matheus 25 steeds moet worden verkondigd. In het Platform zijn mensen uit de kleine linkse partijen actief, daar doen leden uit de grote politieke partijen in de gemeenteraad niet aan mee. Ze maken zich overigens allemaal wel sterk voor de zorgplicht van de gemeente, inclusief de asielzoekers."

"Een stem vanuit de Kerken heeft meer gezag, de kerken zijn ook een betrouwbaar kanaal voor fondsen. Daarom heb ik juist gisteren een gesprek gehad met een katholieke pastor, we gaan kijken of we toch weer een kerkelijke paraplu kunnen formeren."

Onbegrijpelijk
Uiteraard is Velterop allesbehalve enthousiast over het vreemdelingenbeleid van het huidige kabinet. "Als je ziet dat er in één vluchtelingenkamp in het arme Kenia 460.000 vluchtelingen zitten, dan is het onbegrijpelijk dat een beschaafd en rijk land als Nederland probeert om die paar mensen die het nog wagen naar hier te vluchten er zo snel mogelijk weer uit te krijgen."

20 euro leefgeld

Voorlopig gaat Velterop nog wel door, dat is duidelijk. Desgevraagd vertelt hij waar hij het meest van heeft genoten de afgelopen elf jaar. "Elke week hadden we een huiskamerbijeenkomst voor de ex-ama's. Officieel kwamen ze voor Engelse les, in feite was het natuurlijk ook voor de 20 euro leefgeld die ze van ons kregen. Dat waren zulke gezellige bijeenkomsten, waar iedereen zich veilig en thuis voelde, waar ze hun verhaal ongedwongen kwijt konden. Dat was misschien wel het mooiste in al die tijd." ●

Op de website van wereldwinkel

'Molletje' heeft Velterop een rubriek gewijd aan het onderwerp. Over de blijvende onzekerheid van Syrische asielzoekers, over jonge Afrikanen die een strafblad in plaats van een behandeling tegen oorlogstrauma's krijgen. Over al die Mauro's waar de politiek over zwijgt.
Zie: www.molletje.nl.

COLOFON

Stichting Landelijk
Ongedocumenteerden Steunpunt

[buiten de] BOOT is een uitgave van LOS (stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt) en verschijnt drie keer per jaar.

Stichting LOS ondersteunt individuen en organisaties die mensen zonder verblijfsvergunning ('ongedocumenteerden') helpen. [buiten de] BOOT wordt op aanvraag toegestuurd naar individuele donateurs en instellingen.

DONATEUR WORDEN?

Als donateur van Stichting LOS steunt u de activiteiten van Stichting LOS die de rechten van de ongedocumenteerden in Nederland op de agenda houdt van de lokale en landelijke politiek.

Voor €20,- per jaar ontvangt u driemaal per jaar [buiten de] BOOT. Maak uw bijdrage over op rekeningnummer 9552448 ten name van Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt, Utrecht onder vermelding van donateur en uw adres en u ontvangt drie maal per jaar [buiten de] BOOT. U kunt ook een mail sturen naar info@stichtinglos.nl. Grotere bijdragen zijn altijd welkom.

Stichting LOS
Kanaalstraat 243
3531 CJ Utrecht
030 2990222
info@stichtinglos.nl
www.stichtinglos.nl

MEDEWERKERS AAN DIT NUMMER

Rian Ederveen, Jan Kees Helms, Margreet Jenezon, Gerard Luttenberg, Leonie Palsma, Marian Schouten, Trudy Timmer
OPMAAK en ONTWERP
Nils Buis, Om tekst en vorm, De Bilt
EINDREDACTIE
De Mediageneratie, Utrecht
DRUK
Drukkerij Pascal, Utrecht

Deze editie wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van Emmaus Haarzuilens en het Ana María Fonds Algemeen Nut.

ANA MARÍA FONDEN

Deze krant is gedrukt op Lumi Silk, FSC-gecertificeerd papier afkomstig uit verantwoord gekweekte bossen.